

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW (via MBVOM)

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering en
Wetgeving en Juridische
Zaken

Van

nota

Wetsvoorstel ter wijziging van de WHW, WSF 2000 en
WVO 2020 ivm verankering Educatieve module en enkele
aanpalende onderwerpen

Datum

10 november 2021

Referentie

[Redacted]

Bijlagen

1. Concept-wetsvoorstel
2. Aanbiedingsformulier
ministerraad
3. Samenvatting tbv
behandeling in de ministerraad

Kopie voor

Reeds afgestemd met
DGHBWE, HOenS, VO

Aantal pagina's

3

Aanleiding

Het Experiment educatieve module loopt af op 1 juli 2022. Indien niet voorzien wordt in een structurele verankering in de wet, vervalt hiermee de bevoegdheid van degene die reeds de module hebben afgerond en is het niet meer mogelijk om de module aan te bieden. Daarnaast is een aantal knelpunten in de huidige wettelijke kaders geïdentificeerd voor de korte routes voor leraren die al een vakinhoudelijke opleiding hebben afgerond en leraar willen worden in een verwant schoolvak.

Kernpunten

- Tijdens de demissionaire periode moeten alle voornemens tot internetconsultatie langs de ministerraad, voordat de internetconsultatie gestart kan worden.
- Gelet op het feit dat het experiment educatieve module op 1 juli 2022 eindigt, kan niet gewacht worden met ter internetconsultatie aanbieden van het wetsvoorstel totdat er een nieuw kabinet is gevormd.
- Dit wetsvoorstel regelt de voortzetting van de mogelijkheid voor universiteiten om na aflopen van het experiment de al langer bestaande educatieve minor ook los na de bachelor aan te bieden (de educatieve module). Via de educatieve module hebben afgelopen jaar 187 studenten een opleiding gevolgd naar een beperkte bevoegdheid in vmbo-tl en onderbouw havo/vwo (60% in tekortvakken).
- Daarnaast wordt een drietal wijzigingen doorgevoerd die het makkelijker maken voor studenten die al een vakbachelor hebben afgerond om een bevoegdheid te verwerven in het vo voor een verwant schoolvak.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het indienen van dit wetsvoorstel ter internetconsultatie?

- Zo ja, wilt u dan het bijgevoegde aanbiedingsformulier voor de ministerraad ondertekenen?

Datum
10 november 2021

Het wetsvoorstel, bijgevoegd bij deze nota, willen we voorleggen ter internetconsultatie. Om deze reden bieden wij u hiermee het aanbiedingsformulier voor de MR en een samenvatting van het wetsvoorstel ter behandeling in de MR aan. We verzoeken u het aanbiedingsformulier te ondertekenen.

Toelichting

Het wetsvoorstel regelt de volgende zaken:

1. De universiteiten krijgen structureel de mogelijkheid om de al langer bestaande educatieve minor ook na de bachelor aan te bieden als een niet bekostigde educatieve module. Studenten betalen voor de module de helft van het wettelijk collegegeld (de module heeft een omvang van 30 studiepunten) en krijgen op grond van hun vakinhoudelijke vooropleiding in combinatie met de module net als bij de minor een bevoegdheid om les te geven in vmbo-tl en de onderbouw havo/vwo.
2. De verwantschapstabel educatieve minor wordt afgeschaft. De eisen aan de vakinhoudelijke bekwaamheid voor de minor en module blijven gelijk, maar het voldoen aan die eisen vloeit niet meer voort uit de regelgeving, maar uit de toetsing en vastlegging van die bekwaamheid door de universiteit. Deze systematiek wordt ook al sinds jaar en dag gebruikt voor de eenjarige eerstegraads lerarenopleiding. Door deze wijziging kan sneller en beter op maat ingespeeld worden op verschillende vooropleidingstrajecten van studenten die een educatieve minor of module volgen.
3. De voorwaarden voor een extra jaar studiefinanciering voor het volgen van de kopopleiding van de tweedegraads lerarenopleiding in het hbo voor studenten die al een vakinhoudelijke niet-educatieve hoopleiding hebben afgerond worden verruimd. Voortaan hebben ook studenten die een vakopleiding hebben afgerond die minder dan 180 EC vrijstelling kunnen krijgen voor de lerarenopleiding, recht op een extra jaar studiefinanciering als zij de lerarenopleiding gaan doen.
4. Universiteiten krijgen de mogelijkheid om via een verklaring een tweede bekwaamheid voor een schoolvak vast te leggen in de specifieke situatie waarin dat nu niet kan via een mastergetuigschrift, omdat de student niet twee keer eenzelfde getuigschrift kan krijgen.

Tijdens het verdiepingsoverleg van 12 oktober jl. hebben we met u (M.OCW) gesproken over de dilemma's en risico's bij dit wetstraject. U heeft daarbij aangegeven dat u het, in het licht van het lerarentekort, belangrijk vindt dat we de voorzetting van de educatieve module zo snel mogelijk regelen om te voorkomen dat we minder leraren opleiden tot een bevoegdheid. Tijdens dit overleg is ook met u gesproken over de technische inbedding van de module in de WHW. Na overleg met de lerarenopleidingen is gekozen om het technisch in te bedden, zoals hierboven omschreven.

Oorspronkelijk zou de verankering van het experiment meegenomen worden in de vervolgarties van de Commissie Zevenbergen die ook de opdracht had een

voorstel te doen voor een nieuwe indeling van lerarenopleidingen (incl. de educatieve minor en module). Door de voortijdige beëindiging van de commissie, moest de vraag hoe het experiment moet worden verankerd alsnog door OCW worden opgepakt.

Datum
10 november 2021

Het tijdspad voor dit wetstraject is daardoor extreem krap. Om het experiment voort te kunnen zetten in aanloop naar de inwerkingtreding van het wetsvoorstel, moet het wetsvoorstel voor 1 juli 2022 worden aangeboden aan de Tweede Kamer. Als dit niet gehaald wordt, heeft dit de volgende consequenties:

- De educatieve minor kan niet meer als losse module worden aangeboden na juni 2022 totdat het wetsvoorstel in werking is getreden. Hierdoor kan de module naar verwachting twee collegejaren niet worden aangeboden.
- De bevoegdheid van studenten die de module al hebben afgerond vervalt. Via de bepaling voor bijzondere bekwaamheid kunt u deze studenten wel alsnog een bevoegdheid verlenen.

We zullen daarom aandringen op een zo spoedig mogelijke behandeling door de toetsende instanties (DUO, Inspectie, ATR, , Raad van State)

Financiële gevolgen

Omdat de educatieve module wordt verankerd als een niet bekostigd traject, zijn er geen financiële gevolgen voor OCW richting de bekostigde instellingen voor hoger onderwijs. De verruiming van de studiefinanciering voor de tweedegrads lerarenopleidingen leidt tot een structurele extra kostenpost van € 251.000 per 2025. Deze kosten worden gedekt uit het binnen de lumpsum afzonderlijk gereserveerd budget voor de lerarenopleidingen op artikel 6.

Inwerkingtreding

De verwachte inwerkingtreding van het besluit is gedeeltelijk op 1 september 2023. Om het huidige experiment tot dit tijd te kunnen voortzetten, moet het wetsvoorstel voor de afloop van het experiment op 1 juli 2022 ingediend zijn bij de Tweede Kamer.

Vraag die gesteld wordt bij de internetconsultatie:

- 1) Heeft u opmerkingen of aanvullingen bij het voorliggende wetsvoorstel?

Planning

Internetconsultatie en uitvoeringstoetsen: december tot half januari

CWIZO en MR: half januari tot half februari

Raad van State: Maart, april, mei

Nader Rapport: uiterlijk 30 juni 2022

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW via MPVO

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Datum
25 januari 2022

Referentie
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Bijlagen
Concept wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd
HOenS, VO

nota

Wetsvoorstel educatieve module

Aanleiding

Het experiment met de educatieve module loopt af per 1 juli 2022. Binnen dit experiment is het mogelijk voor studenten die reeds een wetenschappelijke bachelor of master hebben afgerond om deel te nemen aan een educatieve module en daarmee een beperkte onderwijsbevoegdheid te verwerven. De educatieve module is gelijk aan de educatieve minor die sinds 2010 bestaat. Het betreft een module van 30 studiepunten waarmee studenten pedagogische en didactische vaardigheden verwerven om daarmee onderwijs te mogen geven in het mavo (alleen vmbo-t, dus niet bb en kb) en de eerste drie leerjaren van het havo en het vwo. Daarnaast is in een interne analyse een aantal knelpunten in de huidige wettelijke kaders geïdentificeerd voor korte routes voor leraren die al een vakinhoudelijke opleiding hebben afgerond en leraar willen worden in een verwant schoolvak.

Uw ambtsvoorganger, minister Van Engelshoven, heeft ingestemd met het starten van een wetgevingstraject ter verankering van het aflopende experiment en het oplossen van de knelpunten.

Op 26 november 2021 heeft de ministerraad ingestemd met het openbaar maken van het conceptwetsvoorstel ten behoeve van internetconsultatie. Internetconsultatie heeft plaatsgevonden van 29 november 2021 tot 7 januari 2022. De resultaten van de internetconsultatie, de uitvoeringstoetsen (Inspectie en DUO) en het advies van het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) zijn inmiddels verwerkt en de volgende procedurestap kan nu worden gezet: aanbidding van het conceptwetsvoorstel aan de CWIZO (het ambtelijk voorportaal).

De stukken voor de CWIZO moeten uiterlijk 4 februari 2022 zijn aangeleverd. Indien deze datum wordt gemist, loopt het wetsvoorstel vertraging op. Het wetsvoorstel heeft spoed, omdat het voor 30 juni 2022 ingediend moet zijn bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal om het experiment te kunnen verlengen op grond van artikel 1.7a, vierde lid, WHW om zo ook voor het komende studiejaar de instroom in, en de bevoegdheid verbonden aan, de educatieve module te borgen.

Kernpunten

Met dit wetsvoorstel wordt het volgende geregeld:

- De mogelijkheid voor universiteiten om na het aflopen van het experiment de al langer bestaande educatieve minor ook los na de bachelor aan te bieden

(de educatieve module) wordt structureel.

Daarnaast wordt een drietal wijzigingen doorgevoerd die het makkelijker maken voor studenten die al een vakbachelor of -master hebben afgerond om een bevoegdheid te verwerven in het vo voor een verwant schoolvak.

- Uit de internetconsultatie en de uitvoeringstoets van de Inspectie voor het Onderwijs komt kritiek naar boven op de educatieve module en de al langer bestaande educatieve minor. De kritiek is dat het opleidingstraject te kort is om als leerkracht voor de klas te kunnen gaan staan. Ook ziet de kritiek op het feit dat er specifiek voor gekozen is om deze leraren in het mavo en de onderbouw van het havo en het vwo in te zetten. Gevreesd wordt voor de kwaliteit van deze leraren en daarmee voor het onderwijs.
- Destijds is gekozen voor deze specifieke bevoegdheid, omdat de bachelors in combinatie met de minor (vak)inhoudelijk voldoende verwant geacht werden met schoolvakken die voorkomen in mavo-tl en de eerste drie jaren van havo en vwo.
- Thans wordt u voorgesteld om – ondanks deze kritiek ten aanzien van de duur van het opleidingstraject – het wetgevingstraject om de educatieve module te verankeren door te zetten. Daarbij wordt gewogen dat:
  - De afgestudeerden bijdragen aan het terugdringen van het lerarentekort en deze afgestudeerden op korte termijn inzetbaar zijn;
  - De kritiek zich in de kern richt op een reeds eerder gemaakte keuze om de minor sinds 2010 in het stelsel op te nemen;
  - Uit evaluaties niet het beeld naar voren komt dat er een overtuigend probleem is met de kwaliteit van de leraren die middels de minor of module toe treden tot de arbeidsmarkt.
- De kritiek die in de voorfase aan de orde is gekomen, kan ook gedurende het verdere verloop van het wetgevingstraject, bijvoorbeeld bij de advisering van de Raad van State of bij de behandeling in de Tweede Kamer, een belangrijke rol gaan spelen.

Besluit

Gaat u akkoord met de start van het ministerraadtraject, te beginnen met de aanbidding van het conceptwetsvoorstel aan de CWIZO?

Toelichting

Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

1. De universiteiten krijgen structureel de mogelijkheid om de al langer bestaande educatieve minor ook na de bachelor aan te bieden als een niet bestokte educatieve module. Studenten betalen voor de module de helft van het wettelijk collegegeld (de module heeft een omvang van 30 studiepunten) en krijgen op grond van hun vakinhoudelijke vooropleiding in combinatie met de module net als bij de minor een bevoegdheid om les te geven in vmbo-tl en de onderbouw havo/vwo. Via de educatieve module hebben afgelopen jaar 187 studenten een opleiding gevolgd naar een

- beperkte bevoegdheid in vmbo-tl en onderbouw havo/vwo (60% in tekortvakken).
2. De verwantschapstabel educatieve minor wordt afgeschaft. De eisen aan de vakinhoudelijke bekwaamheid voor de minor en module blijven gelijk, maar het voldoen aan die eisen vloeit niet meer voort uit de regelgeving, maar uit de toetsing en vastlegging van die bekwaamheid door de universiteit. Deze systematiek wordt ook al sinds jaar en dag gebruikt voor de eenjarige eerstegraads lerarenopleiding. Door deze wijziging kan sneller en beter op maat ingespeeld worden op verschillende vooropleidingstrajecten van studenten die een educatieve minor of module volgen.
  3. Los van de educatieve module worden de voorwaarden voor een extra jaar studiefinanciering voor het volgen van de kopopleiding van de tweedegraads lerarenopleiding in het hbo voor studenten die al een vakinhoudelijke, niet-educatieve ho-opleiding hebben afgerond, worden verruimd. Voortaan hebben ook studenten die een vakopleiding hebben afgerond die minder dan 180 studiepunten vrijstelling geeft voor de lerarenopleiding recht op een extra jaar studiefinanciering als zij de lerarenopleiding gaan doen.
  4. Universiteiten krijgen de mogelijkheid om via een verklaring een tweede bekwaamheid voor een schoolvak vast te leggen in de specifieke situatie waarin dat nu niet kan via een mastergetuigschrift, omdat de student niet twee keer eenzelfde getuigschrift kan krijgen.

Tijdens het verdiepingsoverleg van 12 oktober 2021 is met uw ambtsvoorganger gesproken over de dilemma's en risico's bij dit wetstraject. Uw ambtsvoorganger heeft daarbij aangegeven dat zij het, in het licht van het lerarentekort, belangrijk vindt dat de voorzetting van de educatieve module zo snel mogelijk wordt geregeld om te voorkomen dat er minder leraren worden opgeleid.

Het tijdspad voor dit wetstraject is daardoor extreem krap. Om het experiment voort te kunnen zetten in aanloop naar de inwerkingtreding van het wetsvoorstel, moet het wetsvoorstel voor 1 juli 2022 worden aangeboden aan de Tweede Kamer. Als dit niet gehaald wordt, heeft dit de volgende consequenties:

- De educatieve minor kan niet meer als losse module worden aangeboden na juni 2022 totdat het wetsvoorstel in werking is getreden. Hierdoor is er naar verwachting twee collegejaren geen instroom mogelijk.
- De bevoegdheid van studenten die de module al hebben afgerond vervalt. Via de bepaling voor bijzondere bekwaamheid kunt u deze studenten wel alsnog een bevoegdheid verlenen.

Hoofdlijnen van de internetconsultatie en uitvoeringstoets

DUO heeft aangegeven dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is. Wel geven zij nog als aandachtspunt mee dat de bestaande uitbetalingsystematiek van het levenlanglerenkrediet en het collegegeldkrediet niet aansluit bij een module van 30 studiepunten. Deze systematiek gaat uit van een volledig studiejaar waarover

de uitbetaling van het krediet wordt verspreid. Tot op heden heeft dit in de praktijk echter niet tot enige problemen geleid. In individuele gevallen zal dit middels de hardheidsclausule kunnen worden gecorrigeerd. In het kader van verdere flexibilisering van het onderwijs zal gekeken worden of de systematiek op termijn kan worden aangepast.

Tijdens de internetconsultatie zijn 17 openbare reacties binnen gekomen. Verschillende respondenten (lerarenopleiders, leraren en de AOb), gaven aan dat zij de omvang van de bestaande educatieve minor (30 studiepunten) te kort vinden om goed les te kunnen geven aan leerlingen in het vmbo en de onderbouw van havo en vwo. Ook de Inspectie geeft dit aan in de uitvoeringstoets. In de evaluaties van de educatieve minor en module komt dit punt ook naar voren. Daarnaast geven schoolleiders in de evaluatie aan dat ze geen behoefte hebben aan leraren met deze specifieke bevoegdheid, wel aan meer leerkrachten. Ze zien dat de minor en de module goede mensen naar het onderwijs trekt en dat deze mensen zeer leerbaar zijn. Daarmee wordt de meerwaarde van het traject onderschreven. De verwachting is, verwachten dat de leraren uiteindelijk een volledige tweedegraads of eerstegraads bevoegdheid zullen behalen. Uit een enquête in het kader van de evaluaties onder afgestudeerden van de minor, blijkt ook dat alle ondervraagden die in het onderwijs werkzaam zijn, inmiddels een opleiding naar een volledige bevoegdheid hebben afgerond, aan zo'n opleiding bezig zijn, binnenkort starten of zo'n opleiding overwegen. Dit beeld wordt bevestigd door de signalen die wij hierover krijgen van leraren en schoolleiders. Ook wordt er in het kader van het bestuursakkoord extra ingezet op begeleiding voor deze groep startende leraren.

Tegelijkertijd bleek uit de verkenning die OCW vlak voor de zomer heeft gehouden dat veel mensen in het onderwijsveld vinden dat de bevoegdheid die is verbonden aan de minor onvoldoende aansluit bij de interesse, kennis en vaardigheden van de betreffende studenten. De overheersende opinie is dat deze studenten over voldoende vakinhoudelijke kennis beschikken, maar met name op het pedagogisch-didactische vlak nog veel te leren hebben, terwijl de onderbouw havo/vwo en vmbo juist in verhouding een sterker beroep doen op de pedagogische en didactische kwaliteit en vaardigheden van leraren. Naar aanleiding van deze verkenning heeft het Strategisch Beraad Lerarenbeleid in oktober besloten dat in de het bredere traject gericht op de belangrijkste knelpunten in de bevoegdheidsstructuur ook onderzocht gaat worden welke aanpassingen nodig zijn aan de bevoegdheid die verbonden is aan de minor. Doel daarvan is om deze bevoegdheid beter aan te laten sluiten bij de kennis en vaardigheden van deze studenten. De minor moet daarnaast nog meer de functie krijgen van een opstap naar een eerstegraads of tweedegraads bevoegdheid en mag geen eindstation worden. Als mogelijk alternatief kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een tijdelijke eerstegraads bevoegdheid. Overwegingen om de bevoegdheid van de minor niet alsnog mee te nemen in dit wetstraject, maar in

het bredere traject rond bevoegdheden zijn de volgende:

- De opmerkingen betreffen de sinds 2010 bestaand educatieve minor. Het huidige wetsvoorstel is niet gericht op de lengte of de inhoud van het programma van de minor.
- De beperkte omvang van de module en de aan de module verbonden bevoegdheid, levert geen acuut risico op voor de onderwijskwaliteit. Wel is het wenselijk om de kritiek over de bevoegdheid die verbonden is aan het opleidingstraject te betrekken bij een bredere heroverweging van het bevoegdhedenstelsel.
- Door de bevoegdheid van de minor mee te nemen in het bredere traject gericht op de belangrijkste knelpunten in het bevoegdhedenstelsel kunnen de oplossingen beter in relatie tot elkaar en tot de uitgangspunten van het stelsel worden gewogen.
- Het wetsvoorstel thans uitbreiden met een aanpassing van het bevoegdhedenstelsel, leidt tot vertraging van het wetsvoorstel waardoor het onmogelijk voor de zomer kan worden ingediend bij de Tweede Kamer. Dat leidt er toe dat het experiment niet kan worden verlengd en dat daarmee de educatieve module in ieder geval twee collegejaren niet kan worden aangeboden. Het verlies van deze extra instroom aan leraren woog voor uw ambtsvoorganger zwaarder dan het geringe kwaliteitsrisico.

Verdere planning

CWIZO	14 februari 2022
MR	25 februari 2022
RvS-fase (incl. nader rapport)	1 maart tot en met 1 juni
Indiening Tweede Kamer	Tweede helft juni 2022

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW (via MPVO)

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van
[REDACTED]

Datum

14 februari 2022

Referentie
[REDACTED]

Bijlagen

1. Ministerraadsformulier
2. Wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd
HOenS, VO

nota

Aanbieding MR wetsvoorstel Educatieve module

Aanleiding

Op 4 februari jl. bent u akkoord gegaan met de aanbieding aan de CWIZO van het wetsvoorstel Educatieve module. De CWIZO heeft plaatsgevonden op 14 februari 2022. Het voorstel is als hamerstuk aanvaard. Het wetsvoorstel is nu gereed voor behandeling in de ministerraad.

Besluit door ondertekening

Indien u akkoord bent met de behandeling in de ministerraad, gelieve het [ministerraadsformulier](#) te ondertekenen.

Ik verzoek u het ministerraadformulier vóór 18 februari a.s. te ondertekenen, zodat het wetsvoorstel kan worden geagendeerd voor de ministerraad van 25 februari a.s.

Kernpunten

- Met dit wetsvoorstel wordt het experiment met de educatieve module verankerd in de WHW en de WVO 2020. Voorts worden enkele aanpalende onderwerpen op het gebied van lerarenopleidingen aangepast.
- Het voorstel is als hamerstuk aanvaard door de CWIZO.
- Er hebben geen aanpassingen meer plaatsgevonden.
- Voorafgaand aan de CWIZO is ambtelijk contact geweest met SZW. SZW heeft ambtelijk aangegeven geïnteresseerd te zijn in de wijze waarop de aandachtspunten van de Inspectie ten aanzien van de minor en module in een bredere heroriëntatie van het bevoegdheidsstelsel wordt betrokken. SZW zal hierover ambtelijk worden geïnformeerd. Dit staat echter in zijn geheel los van de agendering voor de MR. MPVO zal binnenkort door de directie VO worden geïnformeerd over de aanpak.
- U agendeert het wetsvoorstel voor de ministerraad van 25 februari a.s. om het wetsvoorstel aanhangig te doen maken bij de Raad van State voor advisering.

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van
[REDACTED]

Datum

23 mei 2022

Referentie
[REDACTED]

Bijlagen

- 1 Nader rapport
- 2 Advies Raad van State
- 3 K2-tekst
- 4 K1-K2 vergelijking
- 5 Beslisnota's

Intern OCW afgestemd

HOenS, VO

nota

Nader rapport bij het wetsvoorstel Educatieve Module

Aanleiding

Op 20 april 2022 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State advies uitgebracht naar aanleiding van het wetsvoorstel Educatieve Module. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend (b-advies).

Het wetsvoorstel dient op korte termijn ingediend te worden bij de Tweede Kamer. Dit is noodzakelijk, omdat het experiment over de educatieve module op 1 juli 2022 vervalst. De duur van het experiment kan alleen worden verlengd indien voor deze datum een voorstel van wet is ingediend bij de Staten-Generaal om het experiment om te zetten in een structurele wettelijke regeling.¹

U wordt derhalve verzocht om **vóór 6 juni 2022** een besluit te nemen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van het nader rapport. MOCW wordt verzocht het nader rapport en de memorie van toelichting te ondertekenen.

Kernpunten

- De Raad van State heeft – kort samengevat - vier aandachtspunten geformuleerd:
  1. De aan de minor en module verbonden bevoegdheid;
  2. Het afschaffen van de verwantschapstabel;
  3. De toelatingseisen;
  4. De toepassing van de hardheidsclausule in het kader van het levenlanglerenkrediet en collegegeldkrediet.

Ad. 1. Met het wetsvoorstel wordt niet voorzien in een aanpassing van het bevoegdhestelsel. Dit vereist een integrale benadering. Dit wetsvoorstel leent zich daar onvoldoende voor, omdat dit voorstel beoogt het experiment te verankeren. Hetgeen betekent dat voor 30 juni het voorstel moet zijn ingediend en er een verlengingsbesluit bekend moet zijn gemaakt.

Ad. 2. Thans wordt voorgesteld om de verwantschapstabel 'in stand' te laten i.v.m. de opmerkingen van de Raad van State over de waarde van deze tabel voor de rechtszekerheid.

¹ Artikel 26 Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs juncto artikelen 1.7a WHW en 118t WVO.

Ad. 3. Ten aanzien van de toelatingseisen wordt voorgesteld om de bepaling scherper te formuleren, zodat slechts toelating op basis van een diploma mogelijk is. Voorts wordt ook geborgd dat de instelling naast het niveau van de vooropleiding ook de verwantschap kan toetsen bij inschrijving.

Datum
23 mei 2022

Ad.4. Tot slot wordt vastgehouden aan de toepassing van de hardheidsclausule in die gevallen dat de uitbetalingssystematiek van het levenlanglerenkrediet en het collegegeldkrediet tot problemen leidt.

Vervolg

Na accordering en ondertekening zal het nader rapport worden aangeboden aan de Koning. Daarna wordt het wetsvoorstel aanhangig gemaakt bij de Tweede Kamer. Zodra dat is gebeurd, wordt aan u beiden een verlengingsbesluit voor het experiment Educatieve Module voorgelegd. Door bekendmaking **voor 30 juni 2022** kan hiermee het lopende experiment worden verlengd.

Ter info

Gelijktijdig met de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer worden bijgevoegde beslisnota's openbaar gemaakt. Slechts de persoonsgegevens van de opsteller zijn daarbij gelakt.

Toelichting

Bevoegdheid

De Afdeling doet de suggestie om de bevoegdheid die verbonden is aan de minor of de module in tijd te beperken, zodat daarmee deels tegemoet kan worden gekomen aan de bezwaren die leven ten aanzien van de kwaliteit van de leraren.

Voorgesteld wordt om deze suggestie niet over te nemen. Reeds bij de invoering van de beperkte tweedegraadsbevoegdheid (destijds slechts voor de minor) heeft de regering – naar aanleiding van een ingediend amendement – zich uitgelaten over de onwenselijkheid van een tijdelijke bevoegdheid. Feit is dat een deel van de competenties in de praktijk zullen worden geleerd. In die zin kan worden gesteld dat door tijdsverloop de docenten beter worden. Een aanpassing in het stelsel vereist een integrale blik op het bevoegdheidsstelsel. Voorgesteld wordt dan ook om de suggestie van de Afdeling mee te nemen in een parallel lopend traject om te komen tot een herijking van het bevoegdheidsstelsel (onderdeel van de Werkagenda). Dit is tot op heden ook steeds de lijn geweest. Een aanpassing van het bevoegdheidsstelsel meenemen in dit wetsvoorstel zou ook – mede vanwege de tijdsdruk om dit wetsvoorstel tijdig in te kunnen dienen om het experiment te kunnen continueren – niet opportuun zijn.

Verwantschapstabel

Met de Afdeling zijn wij van mening dat de verwantschapstabel heel belangrijk is voor de rechtszekerheid van studenten van de educatieve minor/module. Het wetsvoorstel is daarom aangepast en de verwantschapstabel wordt *niet* afgeschaft.

Een van de voornaamste redenen om de verwantschapstabel af te schaffen was het gebrek aan flexibiliteit. Zo zijn er studenten die zich melden met een buitenlandse vooropleiding. Deze opleiding is niet opgenomen in de verwantschapstabel. In de huidige situatie kan deze student dan ook geen

bevoegdheid verwerven. Dit terwijl de student wel voldoende vakinhoudelijk bekwaam zou kunnen zijn.

Datum
23 mei 2022

Om die reden is naast het handhaven van de huidige tabel voorzien in mogelijkheid om ook verklaringen en certificaten (van de educatieve module) in de tabel op te nemen. Door flexibiliteit te bieden bij de inschrijving voor de module, kunnen zo bijvoorbeeld ook studenten met een buitenlandse vooropleiding worden toegelaten. Wel blijft dan de voorwaarde dat bij de toelating gekeken wordt naar de vergelijkbaarheid van het diploma. Bij afronding van de educatieve module toetst de examencommissie of de student heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen. Indien dit het geval is, dan verstrekt de examencommissie een verklaring. Daarmee is de student dan bevoegd onderwijs te geven.

Toelating tot de module

Ten onrechte was de bepaling die de toelating tot de educatieve module regelt te breed geformuleerd. Door deze brede formulering was het mogelijk om op basis van een toelatingstoets studenten toe te laten tot de educatieve module. Dit is onwenselijk, omdat op deze manier onvoldoende de kwaliteit van de leraar kan worden geborgd. Om die reden is de bepaling aangepast zodat alleen aspirant-studenten kunnen worden toegelaten die in het bezit zijn van een diploma. Daarnaast is geborgd dat instellingen bij de toelating kunnen toetsen of de student een voldoende verwante vooropleiding heeft, zodat zij kunnen voorkomen dat een student met de module begint die achteraf geen bevoegdheid kan verwerven.

Toepassing hardheidsclausule bij Levenlanglerenkrediet en Collegegeldkrediet

De systematiek van het Levenlanglerenkrediet en het Collegegeldkrediet sluit niet geheel aan bij de duur van de educatieve module. De student die zich voor de educatieve module inschrijft is de helft van het wettelijk collegegeld verschuldigd. Wanneer de student binnen een halfjaar de module afrondt, dan is er pas 6/12^e van het Collegegeldkrediet uitbetaald. DUO kan de wet dus wel uitvoeren, maar de systematiek sluit niet volledig aan. Aanpassing van de systematiek is ingewikkeld. Een aanpassing lijkt op voorhand uitvoeringstechnisch complex een verandering in de systematiek zal een groot beslag leggen op DUO – die komende jaren al veel op hun bordje hebben met de herinvoering basisbeurs. DUO ziet niet welke studenten een educatieve module volgen (omdat ze zijn ingeschreven bij een bachelor). Om die reden kunnen ze ook niet specifiek voor deze doelgroep iets creëren. Deze constatering ziet ook op de premasters. Met een verdere flexibilisering van het onderwijs, moet bezien worden hoe het beste omgegaan kan worden met het collegegeldkrediet en levenlanglerenkrediet. Mocht de toepassing van de huidige systematiek bij een individuele student tot problemen leiden, dan zal DUO deze student op basis van de hardheidsclausule tegemoet komen. Deze spanning op het systeem bestaat al geruime tijd, maar heeft bij DUO nog niet tot klachten geleid. Om deze redenen wordt toch voorgesteld om het wetsvoorstel niet aan te passen. Te meer ook omdat niet direct een pasklaar antwoord gereed is.